

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/109/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217455
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4312217455.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná ako advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o súdnom poplatku, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 7. januára 2015, č. k. 12C/337/2012-76, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa) napadnutým uznesením zo dňa 07. 01. 2015, č. k. 12C/337/2012-76 uložil žalobcovi, aby v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/, § 3, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1, § 7 ods. 10, § 9 ods. 1, 4, 9 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov. V odôvodnení uznesenia súd žalobcu poučil akou formou je možné súdny poplatok uhradiť. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poznamenal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje žiadne dôvody, a to skutkové ani právne, ktoré viedli súd k vydaniu predmetného rozhodnutia. Nedostatok odôvodnenia ako dôvod na zrušenie uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť poplatok za odvolanie podľa položky 7a) konštatoval v množstve vecí napr. Krajský súd v Žiline ako v konaní sp. zn. 8Co/295/2013. Vyrušený poplatok vo výške 20,- eur za podané odvolanie, avšak tento poplatok sa vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z uvedeného mal teda za preukázané, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú mu ďalšie úkony vo veci samej ako odvolanie, dovolanie a pod. V súvislosti s uvedeným poukázal na dôvodovú správu k vládne návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, čl. II k bodu 3. Poukázal na to, že podľa pozmeňujúceho návrhu k vládne návrhu zákona sa v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa navrhlo zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20,- eur, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládne návrhu a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládne návrhom prístupu k spravodlivosti v týchto veciach, pretože sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby (položka 1), ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. V tomto smere dodal, že v predmetnej veci podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd teda nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdne poplatku, a preto nemal byť vyzvaný na zaplatenie

súdneho poplatku za podané odvolanie. Vyššie uvedené závery považoval za súladné s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, a to rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. Taktiež ani v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Takýmto konaním súdu mu bola v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie súdu považoval za zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Poznamenal, že v § 1 zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca z čl. 59 ods. 2 Ústavy, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona. Súdny teda vyberajú súdne poplatky za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú za návrh a za úkony štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov. V tejto súvislosti zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. S poukazom na uvedené, ak je účastníkovi konania v rozpore so zákon č. 71/1992 Zb. ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu ako aj práva upraveného čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Domnieval sa, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2, a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše dodal, že podľa ust. § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01. 10. 2012 a konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/842/2012 zo dňa 16. 10. 2013 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16C/174/2012 zo dňa 03. 01. 2014.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že vo veci samej sa žalobca domáha od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 461 eur titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice. Prvostupňový súd v merite veci rozhodol rozsudkom zo dňa 06. 11. 2013, č. k. 12C/337/2012-38, ktorým zamietol žalobu žalobcu. Predmetný rozsudok žalobca napadol odvolaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 06. 12. 2013. O odvolaní žalobcu rozhodoval odvolací súd, ktorý, preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, preto ho rozsudkom zo dňa 07. 10. 2015, č. k. 15Co/39/2014-58 potvrdil v zmysle § 219 ods. 1 OSP a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Následne súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 07. 01. 2015, č. k. 12C/337/2012-76 vyzval žalobcu, aby uhradil súdny poplatok vo výške 20,- eur. Žalobca dňa 13. 10. 2015 doručil súdu prvého stupňa odvolanie proti uzneseniu, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch).

Podľa § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch). Podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch bod I. poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka 7a zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20 eur.

Odvolací súd v súvislosti s povinnosťou platiť súdny poplatok vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom poznamenáva, že zákon o súdnych poplatkoch do novely vykonanej zákonom č. 621/2005 Z. z. upravoval v ust. § 4 ods. 1 písm. c/ vecné oslobodenie od poplatku v konaniach vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku. Novela s účinnosťou od 01. 01. 2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodňovala reakciou na neúmerne nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Zároveň bol v Sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,- Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch vykonanou zákonom č. 273/2007 Z. z. účinného od 01. 07. 2007 bol § 4 ods. 1 doplnený o písm. k/, ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku, zároveň s vypustením položky 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná novela bola zavedená zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01. 10. 2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k/ a v Sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola doplnená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20,- eur, čím zákonodarcia reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. na súdoch. Z uvedeného vyplýva, že po 01. 10. 2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti. Žalobcovi tak v súvislosti s podaním predmetného návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vzniká podaním odvolania a dovolania.

Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd nepovažoval tvrdenia žalobcu v odvolaní za správne v tom smere, že spoplatneniu podlieha výlučne podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie aj ďalšie úkony vo veci samej. V predmetnej veci žalobcovi podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch tak, ako to uviedol súd prvého stupňa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, v zmysle ktorého ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni s tým, že poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Keďže v danom prípade ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom začaté na návrh žalobcu dňa 28. 09. 2012, teda pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa žalobca podal elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom dňa 12. 10. 2015, teda po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti žalobcu ako odvolateľa aj z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012, a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Súd prvého stupňa správne napadnutým uznesením zo dňa 07. 01. 2015, č. k. 12C/337/2012-76 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, aplikujúc platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a taktiež správne stanovil aj výšku súdneho poplatku v sume 20,- eur v súlade s položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, vzhľadom k tomu, že žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, a ani mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.